

USKON PUOLESTA

Jumalan sanan ajattomat totuudet vastauksena ajankohtaisiin kysymyksiin

Uskon Puolesta e-kirje nro 4, 2003 © Pasi Turunen

"Loogiset mahdottomuudet eivät kuulu Jumalan kaikkivaltiuuden piiriin" William Ockham

Olkoon tämän Uskon Puolesta kirjeen otsikkona vaikkapa sanat "**Systemaattista geologiaa**". Aina silloin tällöin kristinuskon epäilijät kysyvät kompakysymyksen: ***Pystyykö kaikkivaltias Jumala luomaan niin ison kiven, ettei jaksakaan sitä nostaa.*** Kysymys saattaa keskustelussa yllättää uskovan täysin. Niin kävi minullekin tässä joitakin kuukausia sitten. Ja vaikka olin kysymystä etukäteen pohtinut tuntui, että minulta meni tuossa tilanteessa jauhot suuhun yrittäessäni avata mokomaa solmua. Jälkeenpäin harmitti. Ehkäpä kokemus on tuttu toisillekin. Tilannetta miettiessäni jälkikäteen tajusin virheen: olin ottanut kysymyksen liian vakavasti.

Voiko kaikkivaltias Jumala luoda niin ison kiven, ettei jaksakaan sitä itse nostaa on samanlainen kysymys kuin *oletko jo lakannut lyömästä vaimoasi*. Kuinka tahansa vastaa, kyllä tai ei, aina vastaus tuntuu huonolta. Jälkimmäisessä tapauksessa kyllä vastaus paljastaa, että vastaaja on pahoinpidellyt vaimoaan aikaisemmin. Vastata ei paljastaa hänen edelleen pahoinpitelevän vaimoan. Oikea vastaus olisi luonnollisesti, että, vastaaja ei ole koskaan pahoinpidellyt vaimoan. Kysymyksen tarkoitus on ajaa vastaaja liian simppeleihin kyllä/ei asetelmaan ja sitä kautta saattaa keskustelija hämilleen. Näin on myös ensimmäisen kysymyksen kanssa, joka koskettaa "systemaattista geologiaa": Jos Jumala ei voi luoda sellaista kiveä, niin eihän hän ole kaikkivaltias, ja jos hän toisaalta ei voi nostaa luomaansa kiveä, niin siinäkin tapauksessa Jumala ei voi olla kaikkivaltias. Mikä neuvoksi?

Koska tämä kysymys itsepintaisesti pulpahtelee mukaan keskusteluihin päätin miettiä asian halki. Ensiksi, kysymykseen ei pidä suhtautua liian vakavasti. Ei pidä hyökätä kysymyksen esittäjän kimppuun syyttämällä häntä siitä miksi hän esittää moisia "typeriä kysymyksiä". Mielen maltin säilyttämisessä auttaa sen oivaltaminen, että kysymyksellä ei ole mitään tekemistä sen kanssa onko Jumala olemassa vai ei. Usein kysymystä käytetäänkin aivan väärin "todisteena" siitä, että Jumalaa ei ole olemassa. Joten tässä suhteessa ensimmäisen virheen tekee se, joka nostaa tämän kysymyksen esiin näissä merkeissä. Toiseksi, on hyvä huomata mistä kysymyksessä todella on kysymys (anteeksi tämä tautologia): Se korkeintaan kiinnittää huomion siihen millainen Jumala on olemassa, mikäli Jumala on olemassa.

Koska tavallisissa todistamistilanteissa ei ole aikaa, eikä uskosta osattomilla useinkaan ole mielenkiintoa kovin syvällisiin filosofisiin pohdintoihin, ehdotan, että seuraavan kerran törmätessäsi tähän kysymykseen vastaat lonkalta "Kyllä" tai "ei" sen mukaan kumpi tulee ensimmäisenä mieleen. Kysymyksen kannalta ei ole olennaista mitä vastaat. Kysymys on näet tuttu ja sen esittäjän seuraava repliikki on sataprosenttisesti ennakoitavissa vastauksestasi riippumatta. Näin et jää hämmentyneenä tyhjä ilme kasvoillasi miettimään mitä kysymykseen katkeytyy, vaan pakkana lataat kysyjälle vastauksen "Kyllä" tai "Ei". Strateginen etu on sinulla. Tämä on asia numero yksi. Tilanne kääntyy eduksesi ja muutamien huolellisesti esitettyjen ajatusten kautta pääset tästä kysymyksestä ylitse ja palaamaan itse pääasiaan – Kristukseen, hänen sovitustyönsä merkitykseen ja keskustelukumppanisi sielun pelastukseen.

Olen laatinut oheisen kaksiosaisen dialogin. Monesti "1. näytös" on riittävä. Mutta mikäli asiaa haluaa viedä hiukan eteenpäin voi jatkaa vuoropuhelua "2. näytökseen." Toivottavasti dialogia on yhtä hauska lukea kuin sitä oli kirjoittaa. Lukemisen jälkeen voit piipahtaa vaikka Uskon Puolesta nettisivuilla (www.patmos.fi/uskonpuolesta) katsomassa realvideona Turun Toivonlinnassa nuortenleirillä 2002 pitämäni lyhyen puheen, jossa käsitellään aihetta laajemmin.

1. Näytös

Kysyjä: Pystyykö Jumala luomaan niin ison kiven että ei jaksa sitä nostaa?

Vastaaja: Ei (tai vaihtoehtoisesti: Kyllä.)

Kysyjä: No, eihän se sitten mikään kaikkivaltias Jumala ole.

Vastaaja: Ei siinä merkityksessä, kuin sinä annat ymmärtää.

Kysyjä: Eli Jumalaa ei siis ole olemassa.

Vastaaja: Miten tuo liittyy esittämääsi kysymykseen?

Kysyjä: No, jos olisi olemassa sellainen kaikkivaltias Jumala, niin kuin sinä väität, niin eihän se olisi kaikkivaltias.

Siispä sellaista Jumalaa ei ole olemassa.

Vastaaja: Enhän minä ole väittänyt vielä mitään Jumalan kaikkivaltiudesta, vaan sinä. Ehkei Jumala ole **kaikkivaltias** sanan siinä merkityksessä jossa sinä sitä sanaa käytät. Mutta kenties on olemassa sellainen Jumala, jolle on mahdollista kaikki *muu* paitsi niin suuren kiven luominen ettei jaksa sitä nostaa Tai ehkä on olemassa sellainen Jumala joka voi luoda jopa niin ison kiven, ettei jaksa sitä nostaa. Sen olisi oltava aika iso kivi vai mitä? Kysymyksesi ei liity Jumalan olemassaoloon, vaan siihen mitä **kaikkivaltiudella** tarkoitetaan. Saatikka, että kysymyksesi lähestulkoonkaan todistaisi, että Jumalaa ei ole olemassa. Se vain kiinnittää huomiota siihen minkälainen Jumala on olemassa – jos sellainen on olemassa.

2. Näytös.

Kysyjä: Sinä siis myönät, että ei ole olemassa kaikkivaltiasta Jumalaa?

Vastaaja: Mitä sinä tarkoitat sanalla "kaikki"?

Kysyjä: No, "kaikki" tarkoittaa "kaikki"!

Vastaaja: Saanko kysyä jotain?

Kysyjä: Siitä vaan.

Vastaaja: Osaatko sinä piirtää?

Kysyjä: Kyllä, vähän. Vaikka en minä mikään Rembrandt ole...

Vastaaja: Tämä on ihan helppo. Minulla on tässä kynä ja paperia, piirtäisitkö minulle nelikulmaisen ympyrän?

Kysyjä: Ei semmoista voi kukaan piirtää.

Vastaaja: Mutta sinähän sanoit osaavasi piirtää?

Kysyjä: Niin, mutta tuommoisessa ei ole mitään järkeä – ei nelikulmaisia ympyröitä ole edes olemassa. Sellainen on looginen mahdottomuus.

Vastaaja: Eli pyynnölläni ei ole mitään tekemistä piirustustaitosi kanssa?

Kysyjä: Eikä yleensäkään piirtämisen kanssa.

Vastaaja: Olen samaa mieltä kanssasi. Voisikohan *Jumala* luoda nelikulmaisia ympyröitä?

Kysyjä: No jos se kerran on kaikkivaltias, niin kyllä sen täytyy voida.

Vastaaja: Vai niin. No, voisiko Jumala saman aikaisesti sekä olla olemassa että ei olla olemassa?

Kysyjä: Kaikkivaltias on KAIKKIValtias. Pitää pystyä.

Vastaaja: Mutta eikö sellainen ole täysin ristiriitaista ja loogisesti mahdotonta: sekä olla olemassa että ei olla olemassa? Ihan niin kuin nelikulmaiset ympyrät.

Kysyjä: Joo joo, mutta minähän en väittänytkaan olevani kaikkivaltias. Jos Jumala on kaikkivaltias niin kaikki on mahdollista sille.

Vastaaja: Jopa loogiset mahdottomuudet – kuten nelikulmaiset ympyrät etc. – ja muut järjettömyydet?

Kysyjä: Aivan kaikki!

Vastaaja: Siinä tapauksessa minulla on täydellinen vastaus alussa esittämääsi kysymykseen.

Kysyjä: Mikä se on?

Vastaaja: Jumala voi luoda niin ison kiven, ettei jaksa sitä nostaa – ja luotuaan sen hän nostaa sen!

USKON PUOLESTA

Pasi Turunen

OLETKO JO KUULLUT?

Pasi Turunen "OLENKO TODELLA UDESTISYNTYNYT VAI KUVITTELENKO VAIN?" Eräs radiokuuntelija lähetti puhujalle kirjeessä hämmennyneen kysymyksen: kuinka voi olla varma, ettei oma usko ole vain itsepetosta? Kysymys antoi kimmokkeen kokonaiseen raamattutuntiin, josta muodostui väkevä Jumalan sanan rohkaisupaketti jokaiselle uskossaan epävarmalle. Mitkä ovat Jumalan sanan mukaan aidon uudestisyntymisen tunnusmerkit? Ne jakaantuvat sydämen sisäisiin ja uskosta riippumattomiin merkkeihin. Tärkeä huomio on, ettei yhden ainoan tunnusmerkin esiintyminen yksinään välttämättä merkitse aitoa uskoa. Eikä yhden tai kahdenkaan tunnusmerkin puuttuminen tai heikkous merkitse, ettei usko olisi aitoa Jumalan synnyttämää uskoa. Tunnusmerkistö Sanassa muodostaa toisiaan tasapainottavan kokonaisuuden. Esimerkiksi, pyhitys kuuluu aitoon uskoon. Mutta moraalinen elämä yksin ei ole merkki aidosta uskosta. Toisaalta Jumalan lapsen pyhityselämä ei aina ole yhtä tasaista voittokulkua. Se ei merkitse, etteikö kristitty olisi todella uudestisyntynyt... Valtavan rohkaiseva, vahvasti raamatullinen opeutuspaketti itsellesi ja uskonkamppailua käyväälle lähimmäisesi. Tilaa suoraan netistä: www.patmos.fi/asettuuluudet.htm